

29. 9. 2005

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Možnost výměny exekutora v průběhu exekučního řízení

Provedením exekuce majetku dlužníka je pověřen ten exekutor, kterého oprávněný (věřitel) určí ve svém návrhu na nařízení exekuce. Protože je tato volba ponechána výlučně na oprávněném a nikoliv na volném uvážení soudu, je soud exekuci nařizující povinen se tímto návrhem oprávněného řídit. To neplatí jen ve výjimečných případech, a to pokud to vylučují zákonem stanovené důvody (např. podjatost exekutora).

V běžném životě však může nastat ta situace, že ačkoliv si osobu exekutora vybereme s náležitou obezřetností, ukáže se později, že se jedná o člověka, který nenaplnuje naše původní představy.

Výsledkem této situace může být názor, že exekutor nevěnuje naší kauze náležitou pozornost, komunikace s ním je obtížná či jen to, že exekutor postupuje pomalu a málo efektivně.

Co může věřitel v takové situaci dělat? Může se domáhat změny exekutora, nebo je svým původním návrhem po celé exekuční řízení vázán? Cílem tohoto článku je podat krátký výklad o tom, zda zákon (jmenovitě zákon č. [120/2001](#) Sb., exekuční řád) nabízí věřiteli v takovém případě možnost zvolit si exekutora jiného.

Odpověď na tuto otázku poskytuje ustanovení § 44 odst. 9 exekučního řádu. To stanoví, že požádá-li oprávněný soud o změnu exekutora, soud exekutora po jeho vyjádření pověření zproští, jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné. V takovém případě pověří soud provedením exekuce exekutora, kterého navrhne oprávněný, a věc mu připisem postoupí. Účinky původního návrhu oprávněného na nařízení exekuce zůstávají zachovány. Odměna exekutora, který byl zproštěn pověření, se vypočítá tak, jako by došlo k zastavení exekuce.

Co tedy z citovaného usnesení vyplývá? Hlavním důsledkem je ta skutečnost, že po nařízení exekuce ztrácí věřitel jakožto oprávněný svou téměř neomezenou dispozici volby osoby exekutora. Má-li doznat osoba exekutora v průběhu exekučního řízení změny, je nadále nutné, aby pro to byly dány tzv. důvody zvláštního zřetele hodné.

Jak k této otázce uvádí publikace Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a předpisy související - komentář, autorů JUDr. Martiny Kasíkové a kol., 1. vydání, Praha : C. H. Beck, 2005, těmito důvody jsou obecně mimořádné situace, které mohou v průběhu exekučního řízení nastat. Konkrétním důvodem může kupř. být hospodárnost řízení, když se v průběhu exekuce prokáže, že se majetek povinného nachází na místě jiném než bylo původně předpokládáno, přičemž toto místo bude značně vzdáleno od sídla exekučního úřadu. Dalším častým důvodem může být již výše zmiňovaná malá výkonnost exekutora, který za celou dobu od zahájení řízení neprovede bez toho, že by mu v tom bránily objektivní překážky, žádný úkon ve věci. Za další důvody zvláštního zřetele hodné bývá zpravidla považována dlouhodobá nemoc exekutora či dlouhodobá nefunkčnost jeho úřadu. Jistota naopak nepanuje v otázce, zda již samotné pochybnosti věřitele o řádném postupu exekutora narušující nezbytný vztah důvěry mezi věřitelem a exekutorem mohou být také považovány za důvody zvláštního zřetele hodné.

Má-li věřitel za to, že takovéto důvody skutečně nastaly, musí podat k soudu, u něhož je exekuční řízení vedeno, příslušný návrh na změnu exekutora. V tomto svém podání musí věřitel vždy existenci předmětných důvodů zvláštního zřetele hodných tvrdit a prokazovat, tedy navrhnout soudu dostatek důkazů. Stejně tak musí uvést osobu nového exekutora, které v případě kladného výsledku tohoto návrhu soud pověřením pokračováním v provádění exekuce.

Před tím, než může soud o tomto návrhu rozhodnout, je povinen si vyžádat vyjádření dosavadního exekutora.. Ve výzvě k tomu určené mu soud uloží, aby se vyjádřil k věřitelem tvrzeným důvodům a k dosavadnímu průběhu exekuce.

Jestliže soud shledá, že jsou důvody zvláštního zřetele hodné skutečně dány, zproští původního exekutora provádění

exekuce a jejím dalším provedením pověří exekutora, jehož věřitel v návrhu označil. Učiní tak formou usnesení, proti němuž může podat odvolání vedle účastníků exekučního řízení (jimiž jsou zpravidla pouze věřitel a dlužník) i oba exekutoři. V této souvislosti je ale vhodné podotknout, že k tomuto kroku se k nelibosti mnohých věřitelů soudy uchylují jen výjimečně.

Pakliže má věřitel se svým návrhem úspěch a soud pověří provedením exekuce jiného exekutora, na dosavadním průběhu exekučního řízení se nic nemění, protože účinky původního návrhu oprávněného na nařízení exekuce zůstávají zachovány. Z odborné literatury dále plyne, že zachovány zůstávají i procesní úkony dřívějšího exekutora, tj. kupř. vydané exekuční příkazy.

Závěrem je vhodné se v krátkosti zmínit o otázce odměňování dosavadního exekutora. Soudní exekutor má totiž za výkon své činnosti právo na odměnu a na náhradu hotových výdajů, a to i v případě, že je zproštěn svého pověření k provedení exekuce. Původnímu exekutorovi tak i v tomto případě vznikne právo na náhradu nákladů exekuce (tj. zákonné odměny a náhrad, případně i DPH). Výše zákonné odměny činí v tomto případě částku 3.000,- Kč. Odměna však nenáleží exekutorovi tehdy, byl-li v exekuci bezdůvodně nečinný.

Výši těchto nákladů exekuce ovšem nestanoví původní exekutor ani soud, ale nově pověřený exekutor v příkazu k úhradě nákladů exekuce. V rámci stanovení výše nákladů musí exekutor přihlídnout i k důvodům, v důsledku kterých byl původní exekutor zbaven pověření provedení exekuce.

Tyto náklady je povinen původnímu exekutorovi uhradit dlužník; lze však zvažovat i tu možnost, že v případě, kdy ke změně v osobě exekutora dojde v důsledku zavinění věřitele, uloží soud v usnesení o změně exekutora povinnost uhradit tyto náklady namísto dlužníkovi přímo věřiteli.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Rozdělení společného jmění manželů v případech výdělečné činnosti pouze jednoho z manželů](#)
- [Oběť znásilnění má nárok na peněžitou satisfakci](#)
- [Digitalizace AML povinností: jak technologie mění plnění povinností pro tisíce povinných osob](#)
- [\(Ne\)vypořádání předmětu řízení u soudního smíru](#)
- [Nové limity opatrovnického rozhodování v judikatuře ESLP a Ústavního soudu](#)
- [Mimosmluvní odměna při společném zastupování více osob](#)
- [Nepřiznané koalice](#)
- [Společnost s podíly 50:50 – právní rizika patových situací a jejich smluvní řešení](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 34: Jednání za společnost – prokura](#)
- [Jak nastavit smlouvy s dodavateli podle nové právní úpravy kybernetické bezpečnosti?](#)
- [Vada koupené věci – kdy zjištěné nedostatky zakládají kupujícímu práva z vadného plnění a kdy nikoliv?](#)